

Broj: 03-45.2-36-1315-1/19
Istočno Sarajevo, 29.10.2019. godine

Na osnovu člana 61. stav 2. Zakona o upravi („Službeni glasnik BiH”, br. 32/02, 102/09 i 72/17), člana 9. stav 2. Zakona o osnivanju Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 44/04), a u vezi s tačkom 4.2.21 BAS poslovnika o radu stručnih tijela Instituta, i prijedloga poslovnog plana prihvaćenog na 46. sjednici BAS/TC 7, održanoj 22.10.2019. godine, direktor Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine odobrava:

POSLOVNI PLAN BAS/TC 7 Okolina

1. Uvod

Predmet rada Tehničkog komiteta BAS/TC 7, *Okolina* (u daljnjem tekstu: BAS/TC 7) obuhvata standardizaciju u oblasti okolinskog upravljanja, kvaliteta zraka, vode i tla, uključujući definicije pojmova, označavanje, uzimanje uzoraka, mjerenje i izvještavanje o ispitivanim karakteristikama.

BAS/TC 7 prati rad sljedećih korespondentnih komiteta:

- CEN/TC 137, *Assessment of workplace exposure to chemical and biological agents (Procjena izloženosti radnog mjesta hemijskim i biološkim agensima)*
- CEN/TC 164, *Water supply (Snabdijevanje vodom)*
- CEN/TC 165, *Waste water engineering (Inženjering otpadnih voda)*
- CEN/TC 183, *Waste management (Upravljanje otpadom)*
- CEN/TC 195, *Air filters for general air cleaning (Zračni filteri za opće čišćenje zraka)*
- CEN/TC 230, *Water analysis (Analiza vode)*
- CEN/TC 243, *Cleanroom technology (Tehnologija čistih soba)*
- CEN/TC 264, *Air quality (Kvalitet zraka)*
- CEN/TC 292, *Characterization of waste (Karakterizacija otpada)*
- CEN/TC 308, *Characterization of sludges (Karakterizacija mulja)*
- CEN/TC 318, *Hydrometry (Hidrometrija)*
- CEN/TC 345, *Characterization of soils (Karakterizacija tla)*
- CEN/TC 406 - *Mechanical products - Ecodesign methodology (Mašinski proizvodi – Metodologija ekodizajna)*
- CEN/TC 421 - *Emission safety of combustible air fresheners (Sigurnost emisije zapaljivih osvježivača zraka)*
- CEN/TC 444 - *Test methods for environmental characterization of solid matrices (Ispitne metode za okolinsku karakterizaciju čvrstih matrica)*
- CEN/SS S26 - *Environmental management (Okolinsko upravljanje)*

-
- ISO/TC 113, *Hydrometry (Hidrometrija)*
  - ISO/TC 142, *Cleaning equipment for air and other gases (Oprema za čišćenje zraka i drugih gasova)*
  - ISO/TC 146, *Air quality (Kvalitet zraka)*
  - ISO/TC 147, *Water quality (Kvalitet vode)*
  - ISO/TC 190 - *Soil quality (Kvalitet tla)*
  - ISO/TC 207 - *Environmental management (Okolinsko upravljanje)*
  - ISO/TC 209 - *Cleanrooms and associated controlled environments (Čiste sobe i pripadajuća okolina)*
  - ISO/TC 224 - *Service activities relating to drinking water supply systems and wastewater systems - Quality criteria of the service and performance indicators (Uslužne aktivnosti koje se odnose na sisteme snabdijevanja pitkom vodom i sisteme otpadnih voda - Kriteriji kvaliteta za indikatore usluga i učinkovitosti)*
  - CLC/TC 111X – *Environment (Okolina)*
  - IEC/TC 111 - *Environmental standardization for electrical and electronic products and systems (Okolinska standardizacija za električne i elektrotehničke proizvode i sisteme)*

BAS/TC 7 je formiran Rješenjem direktora Zavoda za standardizaciju, mjeriteljstvo i patente Bosne i Hercegovine o formiranju Tehničkog komiteta br. IP-0846/98-02 KZ od 08.04.1998. godine. Trenutno je aktuelno Rješenje o promjenama u Tehničkom komitetu BAS/TC 7 br. 03-45.1-36-1046-1/18 od 25.07.2018. godine.

Tehnički komitet BAS/TC 7 je formiran radi:

- analize potreba i pripreme prijedloga za preuzimanje međunarodnih i evropskih standarda;
- razmatranja inicijativa i utvrđivanja programa i planova rada u području djelovanja;
- razmatranja i utvrđivanja metoda rada i aktivnosti na izvršavanju planova rada TC-a;
- osnivanja radnih grupa (WG) i *ad hoc* grupa (AG) te definiranja njihovih područja rada i zadataka;
- usklađivanja planova rada WG-a;
- pripremanja i utvrđivanja nacrti i prijedloga BAS standarda;
- razmatranja mišljenja, primjedbi i prijedloga dobijenih u toku javne rasprave;
- pripremanja i prezentiranja stručnih mišljenja odgovarajućim tijelima međunarodnih i evropskih organizacija za standardizaciju u skladu s procedurom pripreme međunarodnih i evropskih standarda, te korištenja drugih mogućnosti uključivanja u njihov rad;
- saradnje s drugim tehničkim komitetima i subjektima koji se bave aktivnostima u vezi sa standardizacijom.

Takođe, za predmete standardizacije iz oblasti rada BAS/TC 7 za koje ne postoje evropski standardi i drugi standardizacijski dokumenti, BAS/TC 7 može da donese odluku o preuzimanju međunarodnih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata, a ako oni ne postoje, može da donese odluku o preuzimanju nacionalnih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata drugih zemalja, s kojima Institut ima potpisan ugovor, kao i o izradi izvornih BAS standarda.

2. Poslovno okruženje

2.1 Opšte

Tehnički komitet BAS/TC 7 priprema i donosi standarde koji se bave okolinskim upravljanjem, kvalitetom zraka, vode i tla, kao i zbrinjavanjem otpada, što ih čini

---

opšteprimjenjivim od strane svakog pojedinca. Činjenica da svako živo biće mora disati, piti vodu i konzumirati hranu, koja je opet direktno vezana za tlo, čini standarde kojima se propisuju metode ispitivanja brojnih parametara bitnih za zdravlje ljudi i životinja, nezamjenljivim. Najrašireniju primjenu ovi standardi imaju u industriji i građevinarstvu, mada se ne može zanemariti nijedna druga grana privrede. Posebno važan faktor predstavlja zakonodavac, odnosno državna tijela koja donose zakone iz oblasti kvaliteta zraka, vode i tla gdje se postavljaju dozvoljene granice polutanata. Pozivanjem na standarde kojima se definišu metode određivanja koncentracije elemenata vazanih za zrak, vodu i tlo uveliko se olakšava posao i zakonodavcima i korisnicima. Također, treba naglasiti primjenu ovih standarda odnosno upoznavanje sa postojećim standardima iz oblasti zaštite okoliša u okviru naučno-nastavnih ustanova na kojima se izučavaju predmeti iz navedene oblasti. Tokom izrade naučno-istraživačkih projekata kao i publikovanja naučnih radova iz oblasti zaštite okoline neophodno je koristiti relevantne zakonske propise, odnosno standarde.

Od osnivanja komiteta 1998. do danas, usvojeno je oko 1300 evropskih i međunarodnih standarda koji se bave okolinskim pitanjima, što potvrđuje da je ovaj komitet obezbijedio standardizacijske alate neophodne za zaštitu okoline, zdravlje ljudi, životinja i biljaka.

2.2 Kvantitativni pokazatelji poslovnog okruženja

- Rastući broj kompanija koje uvode sisteme kvaliteta okolinskog upravljanja, s ciljem zaštite okoline i osvajanja tržišta;
- Obezbeđuju se bolji uslovi za tržišnu konkurenciju;
- Standardi koje donosi Tehnički komitet BAS/TC 7 prate veliki broj evropskih direktiva, koje će se preuzeti u Bosni Hercegovini;
- Postojeća regulativa u Bosni Hercegovini se sve više poziva na standarde koji spadaju u područje rada komiteta BAS/TC 7.

2.3 Zahtjevi tržišta

Primjena standarda koje donosi ovaj komitet direktno zavisi od ekonomske situacije i razvoja privrednih i neprivrednih grana. Što je ekonomija na višem nivou i tržište uređenije standardi će se više primjenjivati. Razvoj privrednih grana kao što je građevinarstvo i industrija direktno ukazuju na nužnost primjene standarda koji tretiraju okolinske probleme.

S obzirom da je Bosna i Hercegovina u ugovornom odnosu sa Evropskom unijom moraće se postojeća regulativa usaglašavati sa evropskom, uz primjenu EN standarda, kako bi se ispunili uslovi za punopravno članstvo u EU.

Korisnici standardi iz oblasti okoline su:

- Subjekti koji se bave ocjenom usklađenosti
- Laboratorije
- Naučno-nastavne ustanove
- Građevinske firme
- Odlagališta otpada
- Zakonodavci
- Inspekcije

2.4 Aspekti zaštite okoline

S obzirom da komitet BAS/TC 7 preuzima okolinske standarde logično je da su okolinski aspekti uključeni u procese kreiranja standarda.

3. Očekivane koristi od rada BAS/TC 7

Osnovne koristi koje se očekuju od rada BAS/TC 7 jesu sljedeće:

-
- donošenje BAS standarda koji su identični s evropskim i/ili međunarodnim standardima, čime se obezbjeđuje efikasan način za provjeru ispunjenosti uslova utvrđenih zakonima i/ili propisima donijetih na međunarodnom, regionalnom ili nacionalnom nivou;
  - pružanje podrške nadležnim ministarstvima i drugim tijelima državne uprave u aktivnostima koje se odnose na usklađivanje propisa s evropskom regulativom, obezbjeđivanjem BAS standarda usklađenih s evropskim i/ili međunarodnim standardima;
  - zaštita potrošača;
  - uklanjanje prepreka u trgovini;
  - predstavljanje i zastupanje interesa Bosne i Hercegovine u postupku donošenja evropskih i međunarodnih standarda.

4. Zainteresovane strane

Sve zainteresovane strane u Bosni i Hercegovini su pozvane da učestvuju u radu ovog tehničkog komiteta, uz osiguranje ravnopravnog učešća i zastupljenosti svih interesnih grupa. Moguće je i učešće u statusu posmatrača, pod određenim uslovima koji su utvrđeni Internim pravilima Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine. Sve zainteresovane strane mogu da predlože usvajanje određenih standarda.

Zadatak ovog tehničkog komiteta je da u narednom periodu u svoj rad uključi što je moguće veći broj zainteresovanih strana.

5. Ciljevi i strategije za njihovo ostvarivanje

5.1 Ciljevi

- Usvajanje standarda iz oblasti okoline, u skladu s Internim pravilima za standardizaciju Instituta;
- Usklađivanje nacionalnih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata s evropskim i/ili međunarodnim standardima i drugim standardizacijskim dokumentima;
- Preispitivanje svih BAS standarda u roku od pet godina od njihovog objavljivanja i donošenje odluke o povlačenju onih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata koji imaju isto područje primjene kao evropski ili međunarodni standardi ili drugi standardizacijski dokumenti;
- Zastupanje interesa Bosne i Hercegovine u oblasti rada tehničkog komiteta pred odgovarajućim evropskim i međunarodnim komitetima za standardizaciju kroz učestvovanje bosanskohercegovačkih stručnjaka u radu navedenih tehničkih komiteta;
- Primjena osnovnih principa standardizacije;
- Promovisanje interesa Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine;
- Odgovor na zahtjeve zainteresovanih strana.

5.2 Strategija za ostvarivanje ciljeva

Ostvarivanje ciljeva BAS/TC 7 zasniva se na definisanju prioriteta rada, a to su:

- Praćenje rada korespondentnih komiteta i preuzimanje novih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata;
- Povećanje broja bosanskohercegovačkih stručnjaka u radu navedenih korespondentnih komiteta;
- Prevođenje što većeg broja standarda na jedan od službenih jezika u Bosni i Hercegovini;
- Povećanje broja zainteresovanih strana koje će učestvovati u radu BAS/TC 7;
- Sprovođenje periodičnih sistematskih pregleda i preispitivanja svih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata koje je pripremio BAS/TC 7, kako bi se obezbijedila validacija primjene za sve zainteresovane strane koje koriste ove standarde;

-
- Revidiranje tekstova povučenih BAS standarda objavljenih na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini u skladu s novim izdanjima evropskih ili međunarodnih standarda, kako bi se održao ili povećao broj objavljenih BAS standarda nastalih preuzimanjem evropskih i/ili međunarodnih standarda na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini;
  - Informisanje članova BAS/TC 7 o revidiranim Internim pravilima za standardizaciju Instituta.

6. Faktori koji mogu uticati na ispunjenje i implementaciju programa rada

- Nedovoljno učešće domaćih stručnjaka u donošenju BAS standarda;
- Nezainteresovanost stručne javnosti za učešće u javnoj raspravi i dostavljanje primjedbi i predloga u vezi s nacrtima BAS standarda koji se stavljaju na javnu raspravu;
- Nedostatak finansijskih sredstava koji onemogućava obezbjeđenje odgovarajućih prevoda i upućuje na preuzimanje standarda metodom proglašavanja/korica, što umanjuje kredibilitet ovih standarda u poslovnom okruženju;
- Neblagovremeno dostavljanje prijedloga zainteresovanih strana za donošenje BAS standarda pri izradi plana rada BAS/TC 7;
- Nedovoljno pridavanje značaja radu članova BAS/TC 7 i njihova opterećenost poslovima u matičnim organizacijama koje su ih delegirale, što može da dovede do nedovoljnog učešća članova BAS/TC 7 na sjednicama, a samim tim i do odstupanja od plana usvajanja standarda.
- Nepostojanje prevoda odgovarajućih BAS standarda na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini iziskuje dodatne napore i sredstva koji su van oblasti rada BAS/TC 7 i Instituta.

7. Plan aktivnosti

Aktivnosti BAS/TC 7 usklađene su s planovima rada tehničkog komiteta kroz:

- planove pripremanja, donošenja i objavljivanja BAS standarda i drugih standardizacijskih dokumenata u navedenoj oblasti rada, u skladu s Internim pravilima za standardizaciju Instituta;
- obezbjeđivanje usaglašenosti BAS standarda i drugih standardizacijskih dokumenata s evropskim i međunarodnim standardima u navedenoj oblasti rada;
- učestvovanje u izradi i preispitivanju standarda i drugih standardizacijskih dokumenata koje donose evropske¹ i međunarodne organizacije za standardizaciju u navedenoj oblasti rada;
- druge aktivnosti koje predloži Savjet za standardizaciju Bosne i Hercegovine;
- druge aktivnosti na prijedlog zainteresovanih strana.

Dostavljeno: 1. Sekretarijatu BAS/TC 7;
2. a/a.

DIREKTOR

.....
Aleksandar Cincar

---

¹ Sa glasanjem o razvoju evropskih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata započeti će se kada Institut postane punopravni član CEN-a i CENELEC-a